

SOSU-elever

Budgetbehov 2024-2027

Sundhed og Ældre

16. august 2023

SOSU-elever

Slagelse Kommune er forpligtet til hvert år at ansætte SOSU-elever, som består af et bestemt antal social- og sundhedshjælperelever (SSH) og tilsvarende et bestemt antal social- og sundhedsassistent-elever (SSA). Dimensioneringen er besluttet i trepartsaftalen mellem KL, Danske Regioner, LO og staten. Den nuværende dimensionering er gældende til og med 2026. Dimensioneringen er en minimums-dimensionering, hvorfor kommunerne opfordres til at øge antallet af elever af hensyn til den fremtidige rekruttering på området.

Status

Slagelse Kommune kan ikke opfylde dimensioneringen fuldt ud i 2023, og det samme har været tilfældet de seneste år. Årsagen er primært manglende kvalificerede ansøgere og frafald. Tabellen herunder viser udviklingen i optag af elever.

Faktisk optag pr. år	SSH-elever Dimensionering: 44	SSA-elever Dimensionering: 87
2020	37	62
2021	40	87
2022	44 (heraf 8 EUV1)	56
2023 (1. halvår)	15 (heraf 1 EUV1)	64

Fordelingen mellem vokselevere og ordinære elever (beregnet for de hold der er startet i 2021 og 2022):

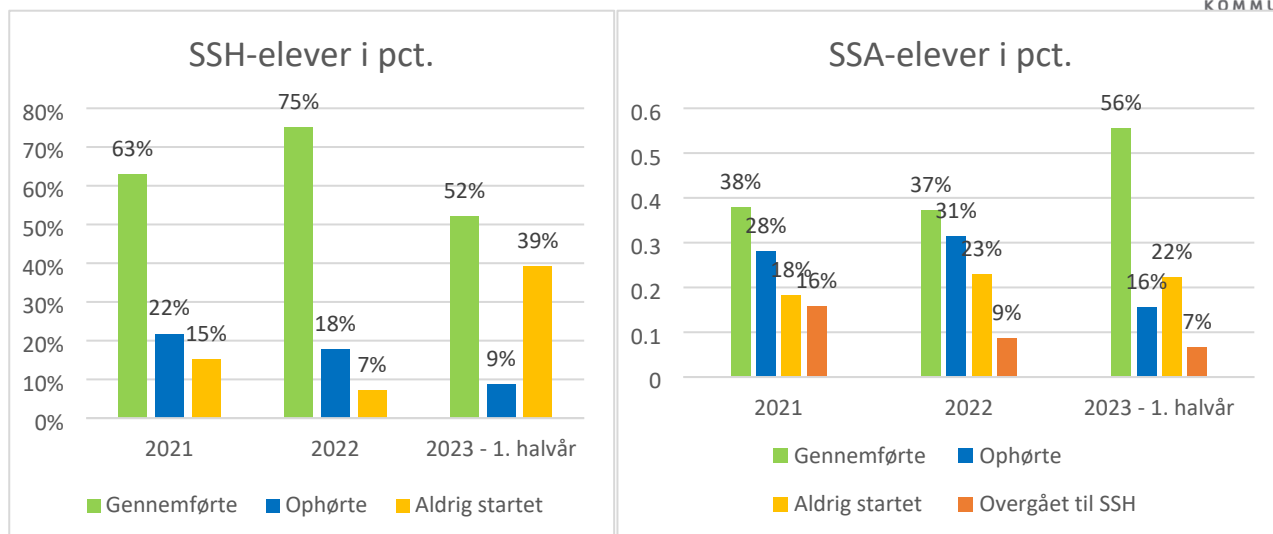
- SSH-elever: 69% voksne og 31% ordinære
- SSA-elever: 84% voksne og 16% ordinære
- Grundforløb 2 (GF2-elever): 100% voksne.

Gennemførelse, frafald m.m.

I 2021 og 2022 gennemførte henholdsvis 63 % og 75 % af de optagne elever i Slagelse Kommune deres SOSU-uddannelse. Det er imidlertid bemærkelsesværdigt, at 7-23 % af de optagne elever aldrig starter på uddannelsen. 9-23 % af de optagne elever ophører under uddannelsesforløbet. Der er mange årsager til frafald; en del melder fra inden uddannelsesstart eller har ikke bestået de adgangsgivende krav. Graferne herunder viser, hvor stor en procentdel af de optagne SSA- og SSH-elever, der har gennemført uddannelsen i 2021 og 2022. Det ses, at flest gennemfører SSH-uddannelsen. Begrebet "ophørte" er elever, der som minimum har deltaget på uddannelsen 1 dag. De har enten selv opsagt deres uddannelsesaftale eller er blevet opsagt.

SOSU-elever

Budgetbehov 2024-2027

Rekruttering og fastholdelse

Slagelse Kommune har de senere år iværksat en række initiativer for at rekruttere og fastholde elever på SOSU-området:

- Hver elev bliver tilknyttet både en daglig vejleder på praktikstedet og en af kommunens 4 ansvarlige praktikvejledere. Den daglige vejleder står for elevens introduktionsperiode, de ugentlige vejledningssamtaler og er med til at udvælge relevante borgerforløb for de enkelte elever. Derudover gives faglig feed forward/feedback og fungerer, som elevens nærmeste kontaktperson i praktikken. Daglig vejleder deltager også i de formelle evalueringssamtaler, som ansvarlig vejleder gennemfører.
- De ansvarlige praktikvejledere har til opgave at sikre formelle vurderinger afholdes og dokumenteres korrekt og at understøtte eleven i uddannelsen. Det formelle er f.eks. prøvetidsvurderinger, uddannelsessamtaler, forventningssamtaler, introduktion, midtvejsevaluering og evaluering, mens understøttelse i uddannelsen både handler om den individuelle elev og om studiemiljøet for eleverne. Det kan fx være i form af afvikling af elevcafeer, hvor elever og studerende på tværs af uddannelser kan fordybe sig i studierelevante emner, vejledning omkring skolepraktikopgaver, hjælp til elever, som har brug for særlig støtte eller hjælp til værktøjer for ordblinde eller lignende. Ofte vil en elev være tilknyttet samme ansvarlige praktikvejleder gennem flere praktikker og pågældende kan derved understøtte elever, som har brug for ekstra støtte i deres uddannelse. De ansvarlige praktikvejledere følger eleven i morgenplejen mindst en gang i hver praktikforløb. Eleverne kan altid kontakte ansvarlig praktikvejleder. De ansvarlige praktikvejledere har et tæt samarbejde både med daglig vejleder, leder og planlægger på praktikstedet. De fungerer også som sparringspartner for de daglige vejledere og sørger for at formidle ny viden både i forhold til teori og ændringer i uddannelserne.
- Der er netop arrangeret et AMU-kursus, som netop handler om vejledning af elever med særlige udfordringer. Det er jo også for at styrke vejledningen af elever. Jeg har ikke skrevet noget om uddannelseskonsulenternes opgave, da de jo ikke på samme måde er tæt på eleverne.
- SSA-elever over 25 år ansættes på grundforløb med voksenelevløn
- SSA- og SSH-elever ansættes på hovedforløb med voksenelevløn
- Der har været gennemført projekt "SOSU-klar" i samarbejde mellem ældreområdet og Jobcentret. Formålet var at gøre ledige klar til job som afløser i sommer- eller juleferien. De ledige borgere gennemførte et 5 ugers AMU-kursus. Samtidig var håbet at motivere de ledige til at vælge en uddannelse inden for SOSU-området. Projektet stoppede fordi der ikke var tilstrækkeligt antal kvalificerede til et hold.
- Opkvalificering af ansatte ufaglærte medarbejdere, som har erhvervs erfaring, til SSH via et EUV1-skoleforløb. Betingelserne er, at eleven er over 25 år og har 2 års erfaring. EUV1-forløbet består af 17 ugers skoleforløb. Det kan tages som et samlet forløb, eller man kan følge den almindelige uddannelse som SSH, hvor veksler man mellem sin ordinære ansættelse som

SOSU-elever

Budgetbehov 2024-2027

ufaglært og elevansættelse under skoleopholdene. Denne model har Slagelse Kommune benyttet siden 2022 som opkvalificering af ufaglærte medarbejdere og har pt. 9 elever, som er i gang med uddannelsen.

- Hjemmeplejen og plejecentre modtager i årene 2021-2024 ekstra tilskud fra Socialstyrelsen via puljemidler "Flere hænder og højere kompetencer" i størrelsesordenen godt 7 mio. kr. årligt. Formålet med tilskuddet er, at ufaglært personale i ældreplejen tager en uddannelse som social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent. Midlerne er øremærket til at ansætte erstatningspersonale eller vikarer, når uuddannede medarbejdere er på opkvalificerende uddannelse. Slagelse Kommune har forpligtiget sig til, at 5 årsværk gennemfører uddannelse årligt via denne ordning.
- Øget fokus på at støtte eleverne under uddannelsen. Alle SSH- og SSA-elever er tilknyttet en daglig vejleder, som selv arbejder som SSH'er eller SSA'er på de respektive praktiksteder.
- Der er ansat 4 ansvarlige praktikvejledere. Alle SSH- og SSA-elever tilknyttes også en ansvarlig praktikvejleder i deres praktikforløb i plejen. Den ansvarlige praktikvejleder har i samarbejde med praktikstedet ansvaret for den enkelte elevs læringsforløb. De ansvarlige praktikvejledere er i tæt dialog med uddannelseskonsulenter og ledere/planlæggere på praktikstederne om læringsmiljø og udvikling af læringsredskaber, elevcafeer m.v.
- Der er ansat 2 uddannelseskonsulenter, som er ansvarlige for at udvikle SOSU-uddannelsen i Slagelse Kommune i takt med, at lovgivning og lokale rammer ændrer sig. Dette sker i tæt samarbejde med ZBC-SOSU og med kommunerne i K17. Uddannelseskonsulenterne samarbejder med de ansvarlige praktikvejledere og lederne om drift og udvikling af læringsmiljø på praktikstederne. Uddannelseskonsulenterne ansætter SOSU-eleverne og håndterer personaleforhold.

Fremtidsperspektivet

Befolkningssammensætningen i Danmark og konkret i Slagelse Kommuner viser, at der de kommende år vil være flere ældre. I Slagelse Kommune peger sundhedsprofilen i retning af, at flere ældre vil få behov for mere hjælp end i dag. Det er kommunens opgave at sikre leverancen af den lovgivningsmæssigt besluttede hjælp, samt at det lokalpolitisk vedtagne serviceniveau kan effektueres. Hertil kommer, at ressourcerne er udfordret, såvel økonomisk som i form af medarbejdere. I plejen opleves stigende udfordringer med at tiltrække og fastholde det tilstrækkeligt antal medarbejdere, som har de nødvendige kvalifikationer. Plejen af borgere på plejecentre samt i hjemme- og sygeplejen er kendetegnet ved en stigende kompleksitet. Denne udvikling betyder, at der er behov for at prioritere igangsættelse af nye tiltag for at rekruttere flere SOSU-elever samt støtte disse til at gennemføre uddannelsen og fastholde dem som uddannede medarbejdere efterfølgende.

Der vil i fremtiden blive øget behov for at anvende velfærdsteknologi i hjemmeplejen og på plejecentrene for dermed at anvende de tilgængelige medarbejderressourcer til de opgaver, som ikke kan varetages af teknologi. I dag arbejdes med skærmbesøg, medicinpåmindere, sensorteknologi m.m. – i fremtiden vil endnu flere opgaver blive digitaliseret.

Rekruttering og fastholdelse

- Ansættelse på grundforløb 2 med løn for alle elever uanset alder. I dag fravælger nogle uddannelsen, fordi de ikke kan gennemføre det 20 ugers grundforløb på SU
- Voksenelevlønnen til elever under 25 år
- Øget anvendelse af EUV1-forløb for ufaglærte
- Ansættelse i hele elevforløbet og med løn under grundforløbet. (Nogle fravælger uddannelsen, fordi de ikke kan gennemføre det 20 ugers grundforløb på SU). Kalundborg Kommune har succes med at ansætte elever på grundforløbet, og har oplevet, at de har øget antallet af ansøgere til SSH-uddannelsen.
- Reetablering af indsatsen SOSU-klar i samarbejde med Jobcentret med det formål at motivere ledige til at vælge en uddannelse inden for SOSU-området. De lediges opkvalificering til SOSU kan med fordel etableres som et samlet forløb, hvor den ledige efter virksomhedspraktik og løntilskud inden for området, tilbydes ansættelse som elev med løn på både grundforløb og hovedforløb.

SOSU-elever

Budgetbehov 2024-2027

- Et gratis tilbud om sprogundervisning vil være en hjælp til, at flere kan gennemføre uddannelsen. Det vil kunne gennemføres via et samarbejde med f.eks. Slagelse Sprogskole. Derudover kunne en del af de pågældendes arbejdstid i praktikperioden anvendes til sprogundervisning.
- Oprettelse af flere uddannelsesstillinger, hvor ufaglærte ansættes i en tidsbegrænset periode, for derved at give de pågældende erhvervs erfaring og samtidig prøve jobbet. De kan efterfølgende tage SSH-uddannelsen, eventuelt via EUV1-forløb (beskrevet ovenfor) eller SSA-uddannelse.
- Tilbyde sygeplejestuderende, som vælger at ophøre i uddannelsen, vejledning i at starte SSA-uddannelsen i stedet. Dette kunne ske i samarbejde med blandt andre ZBC og Absalon.

Budgetbehov

Det nuværende afsatte budget på elevområdet er højere end et realistisk estimat over optag af elever, samt hvor mange der gennemfører uddannelsen.

Buget/År	2024	2025	2026	2027
	Alle tal i mio. kr.			
Fuld dimensionering. Ingen nye voksenlæringer og intet frafald	44,1	47,8	54,0	55,0
Realistisk estimat inkl. rekrutteringsudfordringer og frafald	35,6	34,6	39,1	39,8
Nuværende afsatte Budget	43,8	43,8	43,8	43,8

Det skal bemærkes, at nogle af de nævnte nye tiltag for rekruttering og fastholdelse vil betyde merudgifter udover det estimerede budget for 2024-2027.